

УРОК: Агресия и насилие

— **Светлана Станчева, учител в СУЕЕ „Св. Константин-Кирил Философ”, гр. Русе** —

Часът е проведен в 3 „д“ клас на 18.12.2017 и 5.01.2018

1. Задълбочаване на въпроса за подходите при социалното взаимодействие учител-ученици, ученици-ученици и ефективното взаимно разбиране с цел преодоляване на агресията и насилието (физическо и вербално).
2. Развитие на уменията за прилагане на стратегии за справяне с агресията в училище.
3. Развитие на емоционалната интелигентност.

ОПИСАНИЕ

В рамките на два последователни урока работихме активно с децата за формиране и развитие на емоционалната интелигентност, в частност за разпознаване и овладяване на отрицателните емоции. Играхме с кубчето на емоциите, всеки описваше кога е изпитвал дадена емоция. Децата коментираха прочетени поучителни истории и изпълняваха задачи, които ги караха да надграждат основната идея, че доброто е най-ценно и трябва да се борят с негативните прояви. Упражнението „Прочети писмото” имаше за цел да развие способността да определят емоционалното състояние по схематични изображения и да ги обединява в един сюжет. На децата бе съобщено, че пощальонът носи писма, но не обикновени, а зашифровани, във всеки плик имаше по 3-4 графични изображения. Учениците по групи съставиха своите писма и ги четеха пред целия клас. Отговорите на децата се оценяваха по два критерия: вярно разпознаване на изобразените емоции и има ли логическа връзка между отделните изречения. В класа се работи често с петдесет емоционални карти, изработени и издадени от Института по позитивна психотерапия: върху двадесет от тях има изобразени емоционални състояния, осемнадесет представляват описания с думи на емоциите, а останалите включват игри, които стимулират емоционалното развитие. За да се покаже нуждата от контрол на поведение е подходящата играта „Куклата Мая”. От голям лист хартия се прави момиче, после се „облича” и се представя на класа по следния начин: „Деца, искам да се запознаете с моята приятелка Мая. Тя е много приятна, но понякога не се вчесва и е много рошава.” Когато изрече това, учителят

Програмата се реализира с п...

откъсва голямо парче от куклата. След това и децата правят отрицателен коментар, като не трябва да са прекалено негативни и късат също по едно парче от куклата. След това се пристъпва към следващата стъпка на играта: „Добре, деца, сега като накъсахме цялата кукла на парчета, нека да видим дали можем да я слепим обратно”. Залепват се парчетата, като се подчертава, че Мая никога няма да бъде същата, както преди – сега тя има белези, които могат да останат за цял живот, те са резултат от казаните лоши думи. Играта има много силно послание и показва колко разрушително може да бъде поведението на хората, ако не го контролираме. Играта „Килим на мира” предлага добра стратегия за разрешаване на конфликти в класа с помощта на преговори и дискусии. Самото наличие на килимчето отказва учениците от спорове и сбивания, като ги заменя с обсъждане на проблема. Това дава вътрешна увереност и покой, ще помогне децата да си концентрират силите да търсят взаимноизгодно решение на проблемите и е прекрасен символ за отказване от вербална или физическа разправа.

В края на втория час бяха изведени следните стратегии и техники в общуването, създаващи предпоставки за позитивен изход:

1. Дефиниране и диагностика на проблема:
2. Конкретизация на проблема (какво искаме да постигнем)
3. Генериране идеи и начини за преодоляване (как да повлияем)
4. Вземане на решения *след* констатиране на последиците (“ако..., то...”; плюсове и минуси)
5. Избор на решение (кои решения са най-ефективни, довеждащи до желаната промяна)

На учениците бе обяснено, че неспособността да се разбират своите и чуждите емоции, правилно да се оценяват реакциите на околните, неумението да се регулират собствените емоции при вземане на решения водят до жизнени неуспехи.

Процесът изисква постоянна работа, за да има резултат, затова предложените игри не се провеждат само веднъж.

Програмата се реализира с подкрепата на

